

Posudek vlivu záměru na hnízdění ptáků a netopýrů

Snížení energetické náročnosti budovy Dvořákova gymnázia a SOŠE
Kralupy nad Vltavou

12.10.2018

Obsah

1	Úvod a vymezení základních pojmů pro účely zpracování posouzení	3
2	Cíle posouzení	3
3	Charakteristika posuzovaného záměru	3
3.1	Název záměru:	3
3.2	Lokalizace záměru:	3
3.3	Stávající stav lokality	3
3.4	Popis záměru	4
4	Fotodokumentace lokality	5
5	Metodika	9
6	Nalezené druhy	10
7	Souhrn	10
8	Doporučení k eliminaci ekologických rizik	11

1 Úvod a vymezení základních pojmů pro účely zpracování posouzení

Předmětem zpracování tohoto posudku je zhodnocení vlivu plánované rekonstrukce budovy Snížení energetické náročnosti budovy Dvořákova gymnázia a SOŠE Kralupy nad Vltavou.

2 Cíle posouzení

Cílem tohoto posouzení je zjistit, jak se změní ekologický potenciál pro hnízdění ptáků (především rorýse obecného, vlaštovky obecné a rehka domácího) a netopýrů vlivem plánovaného záměru Snížení energetické náročnosti budovy Dvořákova gymnázia a SOŠE Kralupy nad Vltavou.

Naprostá většina rorýsů, vlaštovek, jiříček a rehků v České republice (více než 95 %) žije ve městech a na vesnicích, kde hnízdí na lidských stavbách. Ačkoli jsou u nás tito ptáci stále relativně hojní, plošné rekonstrukce domů znamenají jejich hnízdních příležitostí. Původními úkryty netopýrů jsou stromové dutiny, štěrbiny pod kůrou stromů, skalní spáry a především jeskyně. Lidské stavby však mají často podobné vlastnosti jako původní úkryty, a proto je v současnosti celá řada druhů využívá. Nacházejí zde ideální mikroklima, klid a ochranu před vlivy počasí i před predátory. Tato stanoviště jsou zejména v posledních letech často ohrožena zejména rozsáhlými rekonstrukcemi a zateplováním. Cílem tohoto posudku je eliminovat případné negativní vlivy na hnízdní možnosti uvedených druhů vlivem realizace záměru.

3 Charakteristika posuzovaného záměru

3.1 Název záměru:

Snížení energetické náročnosti budovy Dvořákova gymnázia a SOŠE Kralupy nad Vltavou.

3.2 Lokalizace záměru:

Dvořákovo náměstí 800, 278 01 Kralupy nad Vltavou, pozemky parc. č. st. 493 a 662, k. ú. Kralupy nad Vltavou [672718].

3.3 Stávající stav lokality

Navrhované stavební úpravy budou dle Souhrnné technické zprávy prováděny na budově gymnázia v Kralupech n. Vlt. Stavba pochází z 20. let 20. stol., má 1 podzemní podlaží a 4 nadzemní podlaží. Hmotu lze popsat jako centrální věž se schodištěm a dvě boční křídla s učebnami a dalšími prostory. Hlavní vstup je umístěn v centrální části na severní straně. V suterénu jsou umístěny tělocvičny se zázemím, sklepy, učebna HV, kuchyň a školní jídelna (zrekonstruováno po povodni 2002). Dále se zde nachází bezbariérový vstup. V nadzemních podlažích jsou situovány prostory pro výuku, zázemí učitelů a dále služební byty. Budova je umístěna v rovinatém terénu v okolí Zákolanského potoka. Podél potoka i v areálu zahrady budovy se nacházejí vzrostlé dřeviny.

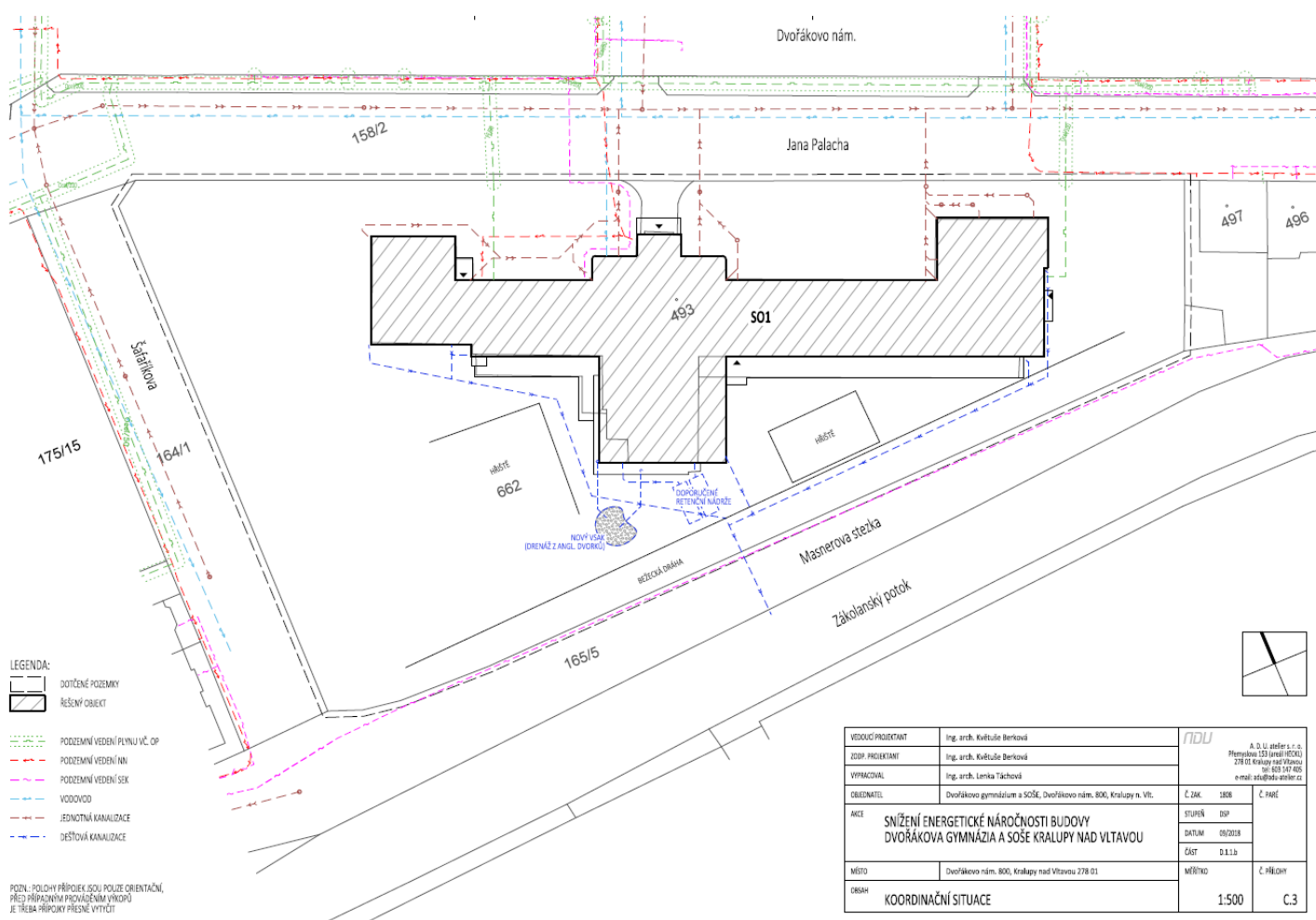

3.4 Popis záměru

Záměr spočívá dle Souhrnné technické zprávy ve změně stávající stavby, konkrétně v zateplení obvodového pláště, výměně oken, rozvodů vzduchotechniky.

Hlavní stavební úpravy spočívají v zateplení obvodového pláště, zateplení terasy východního křídla a výměně původních okenních výplní. Řešena bude i nová koncepce větrání a vzduchotechniky a s ní související nové elektroinstalace. Hlavní plocha fasády a vodorovné konstrukce budou zatepleny minerální vatou, v úrovni soklu (do výšky 300mm nad terénem) a pod terénem bude vata nahrazena extrudovaným polystyrenem určeným do vlhkého prostředí.

Obr. 1 – Koordinační situace záměru. Zdroj: ADU Ateliér s.r.o, 2018

4 Fotodokumentace lokality

Stávající objekt Gymnázia

Střecha budovy

Posudek vlivu záměru na hnízdění ptáků a netopýrů
Snížení energetické náročnosti budovy Dvořákova gymnázia a SOŠE Kralupy nad Vltavou
Říjen 2018

Terasa budovy

Potenciální vletový otvor - odvětrání podzemního kanálu před suterénní stěnou

Posudek vlivu záměru na hnízdění ptáků a netopýrů

Snížení energetické náročnosti budovy Dvořákova gymnázia a SOŠE Kralupy nad Vltavou

Říjen 2018

Potenciální možnosti pro uchycení hnízd ptáků v římsách budovy

Budova je obklopena vzrostlou zelení, atraktivní pro hnízdění ptáků

Posudek vlivu záměru na hnízdění ptáků a netopýrů

Snížení energetické náročnosti budovy Dvořákova gymnázia a SOŠE Kralupy nad Vltavou

Říjen 2018

Intenzivně využívané suterénní prostory budovy

Zakrytý otvor odvětrání podzemního kanálu před suterénní stěnou

5 Metodika

Tento posudek byl vypracován podle platné metodiky České společnosti ornitologické (ČSO, dostupné na www.rorysi.cz) a České společnosti na ochranu netopýrů (ČESON, dostupné na www.ceson.org/rekonstrukce). Dále vychází z požadavků vyhlášky MHMP č.18/2009 o ochraně hnízdní populace rorýse obecného při rekonstrukcích budov. Jako základ posouzení bylo nutné provést přírodovědný průzkum na zjištění přítomných hnízdních a pobytových stop druhů ptáků a netopýrů. Tento průzkum proběhnul dne 11. 10. 2018.

Nejprve byly vytipovány potenciální hnízdní možnosti sledovaných druhů a ty byly dále ověřovány zjišťováním přítomnosti druhů, jejich pobytových stop (trus, peří, zbytky potravy), anebo hnízdních stop (zbytky hnízd, nebo stavebního materiálu pro stavbu hnízd). Zároveň byli dotázáni správci budovy pro zjištění zkušeností s hnízděním ptáků, nebo vletem netopýrů. Prostudováním projektové dokumentace záměru byly vytipovány konkrétní části budovy, které by mohly být atraktivní pro ptáky a netopýry. Tyto úseky byly detailně prozkoumány.

Jako vhodné potenciální prostory pro hnízdění byly stanoveny:

- Střešní prostory
- Výstupky na fasádě – římsy pod střechou
- Půdní prostory
- Terasa
- Větrací otvory

Dále bylo dle vyhlášky MHMP č.18/2009 sledováno, zda se na budově nacházejí větrací otvory, umožňující hnízdění rorýse obecného. Tuto podmínku splňují průchozí větrací otvory vedoucí do odvětrávaných prostor (dutin) v podstřeší nebo ve střešních konstrukcích budov, které mají šířku či výšku větší než 3 cm. Na budově byly nalezeny dva nezakryté větrací otvory větší než 3 cm, které se však nacházejí v rovině terénu a představují odvětrání podzemního kanálu před suterénní stěnou, a jsou proto pro hnízdění rorýse naprosto nevhodné. Tyto otvory nejsou kvůli své poloze v rovině terénu vhodné ani pro hnízdění reha domáciho. Z hlediska hnízdění netopýrů jsou otvory také nevhodné. Suterén budovy je intenzivně a takřka každodenně využíván, proto ani otevřená okna do suterénu nepředstavují atraktivní prostor pro zimování netopýrů.

Dle databáze aktivních a potenciálních hnízdišť rorýsů, vedené Českou společností ornitologickou není dotčený objekt uveden na stránkách jako potenciální, ani aktivní hnízdiště. Dle nálezové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny (AOPK) zde nebylo pozorováno hnízdění žádných druhů ptáků, ani druhů z řádu letounů.

Všechny uvedené prostory budovy byly detailně prozkoumány z hlediska přítomnosti pobytových, anebo hnízdních stop a byla současně pořízena jejich fotodokumentace. Mezi prioritními druhy, na něž byl průzkum především zaměřen, byli všichni zástupci rodu *Chiroptera* (letouni), a dále synantropní druhy ptáků – rorýs obecný (*Apus apus*), vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*), jiřička obecná (*Delichon urbica*) a reha domáci (*Phoenicurus ochruros*). Dále byl sledován pobyt, anebo pobytové a hnízdní stopy jiných druhů ptáků a druhů řádu letounů.

6 Nalezené druhy

Podrobným průzkumem objektu dle uvedené metodiky nebyl nalezen žádný zvláště chráněný druh živočicha, definovaný ve vyhlášce č. 395/1992 Sb. v platném znění. Nebyla zjištěna ani přítomnost jiných vzácnějších druhů živočichů.

Z prioritních druhů – tedy druhy rodu *Chiroptera* (letouni), a dále synantropní druhy ptáků – rorýs obecný (*Apus apus*), vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*) a jiříčka obecná (*Delichon urbica*) a rehek domácí (*Phoenicurus ochruros*) nebyli nalezeni žádní zástupci, ani jejich pobytové, anebo hnízdní stopy.

Nebyla nalezena žádná hnízda, pobytové, nebo hnízdní stopy žádného ptačího druhu, ani žádného druhu z rodu letounů. Dle sdělení správce budovy zde nebylo hnízdění žádného ptačího druhu, ani druhu z řádu letounů sledováno za posledních 14 let.

7 Souhrn

Na budově gymnázia byl dne 11. 10. 2018 proveden přírodovědný průzkum, zaměřený na přítomnost zástupců rodu *Chiroptera* (letouni), a dále synantropních druhů ptáků – rorýs obecný (*Apus apus*), vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*), jiříčka obecná (*Delichon urbica*) a rehek domácí (*Phoenicurus ochruros*). Dále byly sledovány pobytové a hnízdní stopy jakýchkoli ptačích druhů. Nebyla nalezena žádná hnízda, pobytové, nebo hnízdní stopy žádného ptačího druhu, ani žádného druhu z rodu letounů.

Dle databáze aktivních a potenciálních hnízdišť rorýsů, vedené Českou společností ornitologickou není dotčený objekt uveden na stránkách jako potenciální, ani aktivní hnízdiště.

Dle nálezové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny (AOPK) zde hnízdění z žádných z uvedených druhů nebylo sledováno.

Větrací otvory na budově nejsou kvůli své poloze v rovině terénu vhodné pro hnízdění žádného ptačího druhu.

Římky pod střechou budovy nebyly využívány k hnízdění jiříček, vlaštovek, ani jiného ptačího druhu.

Aktuální hnízdní možnosti budovy nejsou v současné době využity. Realizací záměru zůstávají aktuální hnízdní možnosti nezměněny.

Realizací záměru nedojde k eliminaci aktuálních hnízdních možností pro hnízdění druhů z řádu letounů, ani synantropních ptačích druhů.

8 Doporučení k eliminaci ekologických rizik

Ačkoli na předmětném objektu nebyly nalezeny pobytové, ani hnízdní stopy sledovaných, ani jiných druhů, doporučuji z preventivního hlediska následovat tato opatření:

- Veškeré dřeviny v blízkosti budovy ponechat bez zásahů k zachování stávajících hnízdních možností ptáků a letounů. V případě nutnosti zásahů provést přírodovědný průzkum zaměřený na hnízdění ptáků.
- V případě potřeby impregnace dřeva používat prostředky co nejméně toxické pro netopýry (tj. prostředky na bázi pyrethroidů nebo sloučeniny bóru), a aplikovat je v období od konce srpna do začátku března.
- Skla oken v budově zabezpečit proti nárazu ptáků dle metodiky České společnosti ornitologické. Za rizikové se obecně považují nezabezpečené plochy větší než 1 m² vzdálené do 30 m od souvislé zeleně ve výšce do 30 m nad zemí. Ideální řešení je například použití UV nálepek. Více možností je dostupných na www.ochranaptaku.cz

V Praze dne 12. 10. 2018

Ing. Kateřina Zímová

Člen ČSO

www.katerinazimova.cz